

ПРЕС КЛИПИНГ

30. децембар 2013.

НАСЛОВИ

Радуловић: Поента закона није отпуштање радника!;(стр.2)

Радуловић: Поента закона није отпуштање радника;(стр.3)

ЛДП: Неопходни избори, Закон о раду преломан за будућност;(стр.5)

Предлог Закона о раду крајем јануара;(стр.7)

Од 24 спорне приватизације 20 у време Коштунице и Живковића;(стр.9)

Аутосаобраћај и званично државно предузеће; (стр.10)

Нови Закон о раду смањује просечну плату за 50 евра;(стр.10)

"Аутосаобраћај" постао државно предузеће;(стр.11)

Радуловић: Поента закона није отпуштање радника!

Танјуг

Министар привреде Саша Радуловић изјавио је да ће измене Закона о раду омогућити привредни раст, а не да лакше отпуштање радника. Орбовић: Нема запошљавања, средства радника иду послодавцима

Министар привреде Саша Радуловић изјавио је у недељу да су предложене измене Закона о раду да би се овај пропис довео на разуман ниво који ће омогућити привредни раст, а не да би дошло до лакшег отпуштања радника.

Радуловић је, у емисији "Став Србије" на Првој телевизији, рекао да пола милиона људи ради у микро, 200.000 у малим предузећима, у јавном сектору ради више од 700.000, и око 300.000 у средњим и великим приватним фирмама.

Према његовим речима, има више од 700.000 незапослених и више од пола милиона људи који раде на црно.

Он је навео да се 30 одсто БДП остварује на црном тржишту и у сивој зони, а два главна кривца као генератор сиве економије, која је највећа у делу микро и малих предузећа, су намети на рад и Закон о раду.

"Те две ствари би требало да променимо како би поставили једнаке услове за све", истакао је Радуловић.

Он је рекао да микро и мала привреда већ избегавају Закон о раду, а када се Закон доведе на ниво на ком би требало да буде, биће укинута предност коју користе ова предузећа у односу на оне који послују легално.

Доводите систем у равнотежу и тиме подстичете легално пословање, рекао је Радуловић.

Он је рекао да систем који постоји не функционише и мора да се промени.

"Ако нам је циљ раст запошљавања и раст животног стандарда грађана до њега може доћи само ако дође до привредног раста. Привредни раст за собом повлачи и раст запошљавања и раст животног стандарда као циљ. Да би дошло до привредног раста морамо да направимо реформе које су нам потребне да би ово остварили", рекао је Радуловић.

Да би се покренуо овај циклус, како је рекао, потребна је регулаторна реформа, измене Закона о раду и још неколико закона, као и реструктурирање предузећа, смањење намета на рад.

Председник Асоцијације малих и средњих предузећа Жарко Милисављевић је рекао да је нужно пакетом мера учинити подношљивијим услове за економски развој и навео да је приоритет свих приоритета смањење намета на рад, јер је то један од кључних разлога зашто нема развоја у сектору малих и средњих предузећа и зашто предузећа нису конкурентна.

Он је такође рекао да је потребна промена неких закона, а један од кључних је Закон о раду.

По Милисављевићевим речима, нема најава да ће у сектору малих и средњих предузећа бити драстичног отпуштања радника, али је додао да ће бити пада запослених од око дест одсто уколико се не усвоје измене Закона о раду.

Променом Закона о раду мали и средњи сектор моћи ће да запосли оне који долазе без терета, рекао је Милисављевић.

Председник Савеза самосталних синдиката Србије, Љубисав Орбовић рекао је да ће, уколико измене Закона о раду не буду повучене, 23. јануара бити штрајк упозорења који ће трајати један сат, а затим ће прогласити и генерални штрајк у зависности од тога када овај пропис буде ушао у скупштинску процедуру.

Орбовић је рекао да је овај Закон потпуно непримењив, и да није тачно да ће Закон омогућити лакше запошљавање и додао да он врши прерасподелу, јер ће се сваком запосленом који има просечну плату месечно узимати око 50 евра, а средства од запослених ће се прелити у руке послодаваца.

Овај синдикат се обратио и европској и светској организацији синдиката и очекује се да ће њихови представници почетком фебруара доћи у Београд и подржати синдикате.

Орбовић је рекао да се нису обраћали левичарским странкама у парламенту, али је навео да је зачуђен што оне саме не реагују јер не види какве ће те партије имати програм на следећим изборима ако подрже овај Закон или се не изјасне о њему.

Синдикат ће се обратити политичким партијама ако Закон дође у парламент.

Орбовић је рекао да се "у великом броју не исплаћују зараде запосленима и нико нема одговорност" и додао да су тражили два пута на Социјално економском савету да се измени Кривични закон који би регулисао ту област.

"У европским земљама је непојмљиво да неко ради, а да му се не исплаћује зарада", рекао је Орбовић и додао да су у актуелној Влади сви министри на челу са премијером и послодавци прихватили овај предлог, али се ништа није десило.

Радуловић: Поента закона није отпуштање радника

Тањуг |

Поента измена Закона о раду није отпуштање радника, већ да га доведемо на ниво који ће водити привредном расту, рекао је данас министар привреде Саша Радуловић.

Радуловић је, гостујући на Првој телевизији, изјавио да привредни раст са собом повлачи раст запошљавања и животног стандарда, а једини пут до њега су реформе.

Министарство привреде је гледало које кључне ствари треба да се промене да би покренули циклус привредног раста, раста профита који доводи до инвестиција, које потом повећавају запошљавање и животно стандард, навео је министар.

На основу тога, како је рекао, одређене су кључне ствари које треба да се промене, између осталог то је измена Закона о раду, питања стечаја, приватизације, реструктурирање предузећа, а потребно је и смањење намета на рад.

Говорећи о структури запослених, Радуловић је навео да пола милиона људи ради у микропредузећима, 200.000 у малим, за државу у јавном сектору ради више од 700.000, и око 300.000 у средњим и великим приватним фирмама, више од 700.000 је незапослених и пола милиона у сивој зони.

Како је навео, 30 одсто БДП остварује се на црном тржишту и у сивој зони и главни кривци и генератори сиве економије, која је највећа у области микро и малих предузећа, су намети на рад и закон о раду.

Радуловић сматра да је потребно променити приступ у размишљању о послодавцима, јер још постоји отпор према приватном власништву, додавши да послодавци нису бесни и они не отпуштају раднике зато што им је пало на памет нити имају потребу да малтретирају раднике, али то не значи да нема лоших послодаваца.

- Морамо да се окренемо ка томе да послодавац отпушта људе или кад не раде посао како треба или када је привредна активност и промет пао, па морају да смање расходе да би преживело предузеће и остала остала радна места - указује министар.

Он сматра да послодавац има потребу да награди доброг радника, да даје бонусе и да то треба да буде нормалан ствар, као и да ће подићи зараде ако имају једноставнији систем у тој области.

Радуловић је казао да такође, није разумно од послодавца тражити да рачуна минули рад и отпремнину за све године радног стажа.

Председник Савеза самосталних синдиката Србије Љубисав Орбовић је казао да, уколико се усвоје измене Закона о раду, у наредних годину до две 100.000 радника ће изгубити посао, што је око осам одсто.

Он је подсетио на одлуку да, уколико закон не буде повучен из процедуре, 23. јануара ће бити организован штрајк упозорења у трајању од једног сата, а после тога и генерални штрајк када закон буде улазио у Парламент.

Орбовић сматра да је закон неприменљив јер растерећење привреде треба да иде преко запосених тј, смањења зарада и надокнада које постоје у оквиру зарада.

Он је казао да очекује да ће почетком фебруара Београд посетити представници европске и светске синдикалне организације и дати им подршку у синдикалној борби.

ЛДП: Неопходни избори, Закон о раду преломан за будућност

Танјуг

Либерално демократска странка поново је данас изнела став да су Србији неопходни ванредни парламентарни избори, а потпредседник ЛДП Бојан Ђурић је то образложио - да без тих избора и јасне политике после њих неће бити обављен ниједан важан посао за земљу у 2014. години.

“Неће бити озбиљно разматран и поправљен Закон о раду, неће се мрднути у завођењу реда у јавном сектору, сваку промену ће кочити неспособњаковићи, притисак противника реформи биће толико јак да ће се Србија удавити у социјалној беди и губицима. Тај луксуз земља себи не сме да дозволи” навео је Ђурић у писаној изјави.

Према његовим речима, свака недеља одлагања реформи “и робовања инерцији” нас кошта више него одржавање избора те да су због тога бесмислени изговори оних који кажу да су избори скупи.

“Укупна цена избора је мања од једномесечног губитка Србијагаса или губитка који ћемо имати због тога што ће у новој години пропасти многобројна приватна предузећа која више не могу да

издрже неспособну и прескупу државу” рекао је он.

Он је додао да су Закон о раду, завођење реда у јавним предузећима, ПИО и фонду здравства и окретање променама и модернизацији образовања апсолутни приоритети на почетку 2014. године.

“То је тема за нове изборе у марту и зато ЛДП тражи да се ти избори одрже” рекао је Ђурић који је подвукао да је Закон о раду преломница за будућност Србије.

“Без новог Закона о раду у Србији ће и даље постојати две категорије људи - мањина која прави губитке у врховима јавних предузећа и велика већина запослених и послодаваца у приватном сектору, неколицина способних и вредних у јавном сектору и око 800.000 незапослених који плаћају страшну цену одбијања да се покрену реформе “ рекао је он.
Политика

И годишњи одмори свађају синдикате и државу

У Министарству привреде тврде да су измене закона о раду које се односе на боловање и годишњи одмор минималне, али у синдикатима стрепе од драстичног смањења зарада у случају одсуства са посла

Одавно се више противречних информација није појављивало у јавности него што је то сада случај са Нацртом новог закона о раду. Страх радника да ће им бити одузета многа права и да ће бити још више осиромашени додатно је подгрејан ових дана наводима синдиката да ће им за време годишњих одмора или боловања плате бити драстично умањене.

У Министарству привреде, са друге стране, тврде да су измене које се тичу надокнада за време боловања или годишњег одмора минималне. Додају да ће као и до сада бити исплаћивана пуна зарада за време годишњег одмора и 65 одсто основне плате увећане за минули рад у случају боловања до 30 дана.

Шта је, заправо, тачно и шта се конкретно мења у пропису када је реч о одсуствовању са посла због боловања или када запослени оде на годишњи одмор на који има право? Истина је да ће се мењати основица за обрачун плате у случају годишњег одмора и боловања, а како ће то утицати на висину плате тешко је рећи, јер немају сви исту зараду, исти минули рад и друге додатке.

– Разлика је у томе што у случају боловања, годишњег одмора или државног празника, основица више неће бити просек три последње плате, већ основна зарада увећана за минули рад – наводи Душан Васиљевић, посебни саветник министра привреде Саше Радуловића.

Драстичних промена нема, закључак је сарадника министра привреде, али у синдикатима не мисле тако. Они тврде да ће доћи до драстичног смањења зарада када запослени оде на боловање или годишњи одмор.

Како наводе у Савезу самосталних синдиката Србије и Уједињеним гранским синдикатима „Независност”, просечна зарада, нешто већа од 43.600 динара смањује се у случају боловања на око 28.000. Њихова тврдња је да ће уколико нови закон ступи на снагу то износити свега 16.300 динара, а у случају одмора свега око 26.800 динара. Откуда ови подаци?

– Ми сматрамо да ће то што основица више неће бити просек три последње зараде довести до тога да запослени када одсуствују са посла остану без надокнада као што су ноћни рад, сменски рад, регрес уколико се исплаћује у 12 месечних рата, топлог оброка. Када се буду одузела та увећања по разним основама, умањење зараде ће бити велико – наводи Драгица Мишљеновић, правница Уједињених гранских синдиката „Независност”.

У министарству привреде, међутим, кажу да је то што се у случају одмора неће рачунати евентуални бонуси и регреси поштено према другима који тада раде.

– То се ради како они који су на одмору не би добили већу плату него њихове колеге које уредно раде тог месеца – објашњава Васиљевић.

Што се тиче дужине годишњег одмора, законски минимум од 20 дана годишњег одмора остаје.

– Накнада за годишњи одмор остаје у пуном износу основне зараде, увећане за минули рад, а ствари су мењане у правцу коришћења. На пример, сада закон каже да се одмор користи највише у два дела, при чему први део мора трајати најмање три недеље, а циљ је да се о томе договоре послодавац и запослени. Још једна новина је да се преостали одмор из претходне године може искористити до 31. августа наредне године – објашњава Васиљевић.

Јасно је да у ресорним министарствима и у синдикатима имају потпуно другачија очекивања од новог прописа и да не гледају истим очима на све оно што ће донети његова примена, уколико буде усвојен.

С. Деспотовић

У ФОКУСУ - Влада неће одустати од утврђене динамике иако се неки синдикати противе

Предлог Закона о раду крајем јануара

АУТОР: РУЖА ЋИРКОВИЋ

Београд - Што се тиче Министарства за рад, запошљавање и социјалну политику, иначе надлежног за Закон о раду, јавна расправа о изменама тог закона и даље тече, мада су јавне презентације, као значајан део те расправе, отказане, а синдикат, као један од кључних социјалних партнера, расправу напустио.

„Јавна расправа тече у другим видовима, а Министарству за рад већ стижу мишљења разних организација, па и неких синдикалних чије ће примедбе бити размотрене“, каже за Данас Зоран Мартиновић, државни секретар у том министарству, и додаје да од репрезентативних синдиката није стигла ниједна званична примедба. „Нека динамика иде у правцу тога да би закон до краја јануара могао да прође владу и буде упућен скупштини уколико, наравно, не буде неких озбиљнијих промена овог календара. А у нашем министарству заиста нема никаквих индикатора који би могли указивати на то“, каже Мартиновић.

На наше питање да ли му је чудно што се око Закона о раду у Србији умало није потукао свако са сваким, а у име владе се изјашњава једино Министарство привреде, иако је министар привреде Саша Радуловић неко вече више пута поновио да то није његов закон, док се надлежно Министарство за рад не чује уопште - Мартиновић каже да је нацрт измена закона заједнички предлог целе владе и неколико министарстава која су релевантна за ову област. „Наравно, улога Министарства привреде је видљива, значајна, они у својим јавним наступима имају своју врсту кампање, ми то радимо на други начин“, каже он. Мартиновић, дакле, прецизира да је у припремама овог толико експлозивног закона Министарство за рад радило сав формално-правни посао.

Он сматра да влада никако неће одустати од измена Закона о раду у делу који се тиче отпремнина и накнада зарада за време плаћеног одсуства, рачунајући ту и годишњи одмор, јер таква „решења постоје у свим другим земљама и где смо ми закаснили у односу на оно што су многе земље одавно урадиле“. Наиме, изменама закона је предвиђено да се накнаде за све врсте плаћених одсустава убудуће обрачунавају као основна зарада плус минули рад, а не као досад просек тромесечне укупне зараде запосленог. Небојша Атанацковић, председник Уније послодаваца, јединог репрезентативног послодавачког удружења, тврди да се наш Закон о раду јако пуно разликује од других закона о раду у Европи и да је у њему задржан велики део одредби којима ту није место, а које су ту затечене и задржане из претходног самоуправног периода, те се зато закон свакако мора мењати. „Ту се подигла велика бука ни око чега, јер закон на неки начин умањује нека стечена права у јавним предузећима и буџетским установама“, тврди Атанацковић.

На наше питање о којим се то самоуправним решењима ради, Атанацковић подсећа на сасвим свеж сукоб око исплате 13. плате и тврди да то у нашем случају није 13. него чак 14. плата јер обавезан регрес за годишњи одмор представља у ствари 13. плату, а исплата таквог регреса углавном у Европи није обавеза послодавца. Лист Данас је мало проверио и скрећемо пажњу читаоцима на једну анализу коју је 2011. године, анкетајући 100 немачких предузећа, направио часопис Билд: готово сва су предузећа запосленима о Божићу те године исплатила „Веихнацхтсгелд“ или, како то у нашем хрватском суседству зову, „божићницу“. Истина, исплата тог божићног дара није законска обавеза послодавца, али је често део тарифних уговора између синдиката и послодавца, а у сваком случају је готово уобичајена. Друго, у многим фирмама у Немачкој, која је прихваћена као за нас у свему референтна европска земља, запосленима исплаћују део годишње добити. Пример Фолксвагена је прошле године забавио и нашу јавност.

Атанацковић такође каже да не постоји ни плаћање топлог obroка, не постоји чак ни плаћање оних пола сата за дневни одмор у току рада. „У радном законодавству Европе та пауза је један сат, али није плаћена, па је практично радник на послу девет сати, од тога му је осам плаћено, а о његовом је трошку онај сат кад се одмара“.

Проверили смо и то. Око дневног одмора у току рада се и у Европи воде велике расправе и да одмах кажемо, закон у Немачкој предвиђа да је тај одмор обавезан - износи 30 или 45 минута - али није и обавезно плаћен. Дакле, сем у изнимним случајевима када је то синдикат издејствовао током тарифних преговора - пауза за време рада иде на терет запосленог. Атанацковић наводи још неке примере, као што је рецимо плаћање превоза, и каже да је све то остало у закону, а можда је и требало да остане јер су „код нас плате мале, а ми још увек нисмо Европа“, али да би зато неке упадљиве нелогичности свакако требало отклонити, као што је исплата отпремнина.

На наше питање: да ли у Немачкој постоје савети запослених и да ли је и то наслеђе самоуправљања, као у случају врло моћног Бернта Остерлоха шефа Савета запослених у Фолксвагену, Атанацковић потврђује да постоје, али он тврди прво, да су се синдикати у Србији при доношењу Закона о раду 2002. године противили увођењу овог вида представништва запослених и друго, да су ти савети у Европи у неким случајевима кориснији послодавцу него запосленом. „Мени је један од оснивача Уније послодаваца, који има фирму у Шведској, рекао: Знач, у Шведској послодавац не отпушта радника кад је то потребно. А ја питам: како то, па ко га онда отпушта? Па савет запослених“.

Од 24 спорне приватизације 20 у време Коштунице и Живковића

АУТОР: Ј. ЛУКАЧ

Чак 20 од 24 спорна случаја углавном из приватизација које је Европска комисија означила сумњивим и тражила њихову ревизију, обављена су у време док су премијери били Војислав Коштуница и Зоран Живковић, а министри за приватизацију Предраг Бубало и Александар Влаховић.

У првој половини 2011. године неколико великих европских фирми затражило је од Европске комисије помоћ у заштити власничких права, а у јуну те године у Београд је стигао допис из Брисела са захтевом да се провере 24 спорне приватизације и извештај достави назад у Брисел.

Случај је у то време спорадично помињан у медијима, а у априлу 2012. Европски парламент је исто то затражио резолуцијом, да би се ова тема у жижу вратила тек након посета известиоца ЕП Јелка Кацина у лето прошле године. Надлежна тужилаштва су, према доступним информацијама, до почетка августа прошле године започела са испитивањем 18 случајева спорних приватизација. Од сумњивих приватизација са списка Европског парламента до почетка августа 2012. године кривични поступци покренути су само у случају „Мобтел“, „Це-маркет“ и „Азотара Панчево“. Европска комисија је у пролеће исте године саопштила да је посебно заинтересована да се обави детаљна истрага продаје „Сартида“, „Југоремедије“ и „Мобтела“, као и да се испита предмет АТП „Војводина“, у коме је, по мишљењу ЕУ, оштећен инвеститор. ЕП је у групу сумњивих приватизација уврстио, између осталих, и приватизацију Луке Београд, Националне штедионице, Новости, Ветеринарског завода - Земун, Керамике из Кањиже, Заставе електро, Технохемије, Срболека, Шинвоза, Просвете, Азотаре Панчево, као и постављање оптичких каблова које је радило предузеће Нуба инвест, извоз шећера у ЕУ, те концесију за ауто-пут Хоргош-Пожега. Свим спорним приватизацијама заједничко је да су дуго трајале, да је у њих био укључен велики број државних институција и интересних група, и дешавале су се у околностима недоречености закона из процеса власничке трансформације.

После писања Данаса о неиспуњеним обећањима

Аутосаобраћај и званично државно предузеће

АУТОР: З. Р.

Крагујевац - Аутосаобраћај из Крагујевца од 25. децембра и званично је државно предузеће, саопштило је руководство Слободног синдиката АС-а, након разговора делегације радника тог предузећа са првим потпредседником Владе Србије Александром Вучићем. У саопштењу Слободног синдиката наводи се да је новац за решавање проблема вишка запослених обезбеђен, чиме су створени услови за почетак реализације социјалног програма за 306 од укупно 480 радника тог предузећа.

- Нови менаџмент би у предузеће требало да стигне до 7. јануара и да одмах крене са организацијом посла, пошто се неопходни аутобуси већ обезбеђују. Здравствене књижице запосленима биће оверене до 15. јануара, када ће бити исплаћене зараде радницима који остају у фирми, истичу у Слободном синдикату.

Подсетимо да су радници Аутосаобраћаја у генералном штрајку од 16. октобра, од када држе у блокади аутобуске станице у Крагујевцу, Тополи, Баточини и Лапову. До почетка децембра су месец и по дана блокирали саобраћај на прузи и магистралном путу Крагујевац - Краљево, захтевајући исплату заосталих зарада, оверу здравствених књижица, повезивање стажа, реализацију социјалног програма, решавање статуса предузећа и утврђивање одговорности за пропаст Аутосаобраћаја.

24 САТА

Нови Закон о раду смањује просечну плату за 50 евра

Аутор: К. Марковић

Нови Закон о раду би запосленима са просечним примањима могао да смањи зараде за 50 евра месечно. За овај износ би били оштећени они који имају две деценије радног стажа проведене код два послодавца.

ШТЕТА - Запосленима који имају преко две деценије радног стажа, а просечна примања од 43 хиљаде динара, плата ће бити смањена и више од 50 евра. Ову рачуницу је за „24 Сата“ изнео Љубисав Орбовић, председник Савеза самосталних синдиката Србије.

Он каже да ће на ово смањење утицати неколико предложених измена Закона о раду.

Као први фактор Орбовић наводи укидање плаћеног годишњег одмора, због чега ће запослени који месечно прима 43.000 динара добити зараду за око 38 одсто мању, тачније за 16.275 динара тању.

- Предложено је и да се за боловање убудуће одбија више, 42,4 одсто од плате уместо тренутних 35 одсто за месец у коме запослени није могао да долази на посао, што је умањење од преко 10.000 динара - објашњава Орбовић.

Трећи фактор је, како наводи Орбовић, другачији начин обрачуна минулог рада према коме ће се надокнада за минули рад рачунати само према годинама проведених код последњег послодавца.

Он каже да ће бити смањене и надокнада за сменски рад јер је до сада свако ко ради по сменама имао право на 26 одсто зараде уз плату. Затим, плате ће, како он наводи, бити смањиване и због одсуства са посла због повреде на раду, које се сада плаћа у потпуности.

- Сада ни тога више нема. Једноставно, где год је постојала могућност, они су гледали да узму од радника на рачун послодавца. Суштина доношења новог закона је да се врши прерасподела, узима од радника и растеређује се послодавац - каже овај саговорник.

У овом синдикату истичу да послодавац на примеру радника који прима просечну плату, а ради 20 година код два послодавца није зарадио само тих 50 евра сваког месеца, већ и за износ доприноса који би био обавезан да запосленом уплаћује на тај износ, а то је 35 евра.

- По тој рачуници послодавац ће месечно по једном раднику уштедети 85 евра, а на годишњем нивоу 1.020 евра - закључује Орбовић.

"Аутосаобраћај" постао државно предузеће

Крагујевачки превозник, "Аутосаобраћај" постао државно предузеће. Почела исплата социјалног програма за 288 од 481 радника, који су се пријавили за добровољни одлазак из фирме, каже за РТС председница Слободног синдиката у том предузећу, Сузана Марковић.

"Аутосаобраћај", крагујевачки превозник постао је државно предузеће.

Како је за РТС, рекла председница Слободног синдиката у том предузећу, Сузана Марковић, већ је почела исплата социјалног програма за 288 од 481 радника, који су се пријавили за добровољни одлазак из фирме.

Са првим потпредседником Владе Србије, Александром Вучићем, договорено је да до седмог јануара, предузеће добије ново руководство, а у току је и набавка аутобуса неопходних за рад.

Здравствене књижице запосленима биће оверене до 15. јануара, када ће

бити исплаћена још једна зарада радницима који су остали у фирми, каже Марковићева.

Радници "Аутосаобраћаја" у генералном штрајку су од 16. октобра.

Скоро месеци по дана, држали су у блокади путнички и железнички саобраћај на деоници Крагујевац- Краљево, тражећи исплату заосталих зарада, социјални програм и решавање статуса, некада највећег превозника у Шумадији.

После преговора са вицепремијером Вучићем, блокада пута и пруге уклоњена је 4. децембра.

Радници јос увек држе у блокади аутобуске станице у Крагујевцу, Тополи, Баточини и Лапову.